0.0.1 aggañña suttaṃ

1. evaṃ me sutaṃ: ekaṃ samayaṃ bhagavā sāvatthiyaṃ viharati pubbārāme migāramātupāsāde. tena kho pana samayena vāseṭṭhabhāradvājā bhikkhūsu parivasanti1 bhikkhubhāvaṃ ākaṅkhamānā. atha kho bhagavā sāyaṇhasamayaṃ paṭisallānā vuṭṭhito pāsādā orohitvā pāsādapacchāyāyaṃ2 abbhokāse caṅkamati. addasā kho vāseṭṭho bhagavantaṃ sāyaṇhasamayaṃ paṭisallānā vuṭṭhitaṃ pāsādā orohitvā pāsādapacchāyāyaṃ abbhokāse caṅkamantaṃ. disvāna bhāradvājaṃ āmantesi: “ayaṃ āvuso bhāradvāja bhagavā sāyaṇhasamayaṃ paṭisallānā vuṭṭhito pāsādā orohitvā pāsādapacchāyāyaṃ abbhokāse caṅkamati. āyāmāvuso bhāradvāja yena bhagavā tenupasaṅkamissāma. appevanāma labheyyāma bhagavato santikā3 dhammiṃ kathaṃ savaṇāyā”ti. ‘evamāvuso’ti kho bhāradvājo vāseṭṭhassa paccassosi. atha kho vāseṭṭhabhāradvājā yena bhagavā tenupasaṅkamiṃsu. upasaṅkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā bhagavantaṃ caṅkamantaṃ anucaṅkamiṃsu.

2. atha kho bhagavā vāseṭṭhaṃ āmantesi: ‘tumhe khvattha vāseṭṭhā, brāhmaṇajaccā brāhmaṇakulīnā brāhmaṇakulā agārasmā anagāriyaṃ pabbajitā. kacci vo vāseṭṭhā, brāhmaṇā na akkosanti na paribhāsantī?ti. “taggha no bhante, brāhmaṇā akkosanti paribhāsanti attarūpāya paribhāsāya paripuṇṇāya no aparipuṇṇāyā?ti”.

3. “yathā kathaṃ pana vo vāseṭṭhā, brāhmaṇā akkosanti paribhāsanti attarūpāya paribhāsāya paripuṇṇāya no aparipuṇṇāyā?ti”. brāhmaṇā bhante evamāhaṃsu: “brāhmaṇo’va seṭṭho vaṇṇo hīnā aññe vaṇṇā brāhmaṇo’va sukko vaṇṇo, kaṇhā aññe vaṇṇā1. brāhmaṇā’va sujjhanti no abrāhmaṇā brāhmaṇā’va brahmuno puttā orasā mukhato jātā brahmajā brahmanimmitā brahmadāyādā. te tumhe seṭṭhaṃ vaṇṇaṃ hitvā hīnamattha vaṇṇaṃ ajjhupagatā, yadidaṃ muṇḍake samaṇake ibbhe kaṇhe bandhupādāpacce. tayidaṃ na sādhu, tayidaṃ nappaṭirūpaṃ, yaṃ tumhe seṭṭhaṃ vaṇṇaṃ hitvā hīnamattha vaṇṇaṃ ajjhupagatā, yadidaṃ muṇḍake samaṇake ibbhe kaṇhe bandhupādāpacce”ti. evaṃ kho no bhante brāhmaṇā akkosanti paribhāsanti attarūpāya paribhāsāya paripuṇṇāya no aparipuṇṇāyā”ti.

4. “taggha vo vāseṭṭhā brāhmaṇā porāṇaṃ asarantā evamāhaṃsu: brāhmaṇo’va seṭṭho vaṇṇo, hīnā aññe vaṇṇā. brāhmaṇo va sukko vaṇṇo, kaṇhā aññe vaṇṇā, brāhmaṇā’va sujjhanti no abrāhmaṇā, brāhmaṇā’va brahmuno puttā orasā mukhato jātā brāhmajā brahmanimmitā brahmadāyādā”ti. dissanti kho pana vāseṭṭhā brāhmaṇānaṃ brāhmaṇiyo utuniyo’pi gabbhiniyo’pi vijāyamānā’pi pāyamānā’pi. te ca brāhmaṇā yonijā’va samānā evamāhaṃsu: brāhmaṇo’va seṭṭho vaṇṇo -pe- puttā orasā -pe- brahmadāyādā”ti. te ca brahmānañceva abbhācikkhanti musā ca bhāsanti bahuñca apuññaṃ pasavanti.

5. cattāro' me vāseṭṭha vaṇṇā, khattiyā brāhmaṇā vessā suddā. khattiyo'pi kho vāseṭṭhā, idhekacco pāṇātipātī hoti adinnādāyī kāmesu micchācārī musāvādī pisuṇavāco pharusavāco samphappalāpī abhijjhālu byāpannacitto micchādiṭṭhī. iti kho vāseṭṭha, ye'me dhammā akusalā akusalasaṅkhātā sāvajjā sāvajjasaṅkhātā asevitabbā asevitabbasaṅkhātā na alamariyā na alamariyasaṅkhātā, kaṇhā kaṇhavipākā viññugarahitā, khattiye pi te idhekacce sandissanti. brāhmaṇo pi kho vāseṭṭha -pe- vesso pi kho vāseṭṭha -pe- suddo pi kho vāseṭṭha idhekacco pāṇātipātī hoti adinnādāyī -pe- micchādiṭṭhī. iti kho vāseṭṭha, ye' me dhammā akusalā akusalasaṅkhātā -pe- kaṇhā kaṇhavipākā viññugarahitā, sudde pi te idhekacce sandissanti.

6. khattiyo pi kho vāseṭṭha, idhekacco pāṇātipātā paṭivirato hoti. adinnādānā paṭivirato, kāmesu micchācārā paṭivirato, musāvādā paṭivirato, pisunāya vācāya paṭivirato, pharusāya vācāya paṭivirato, samphappalāpā paṭivirato, anabhijjhālu abyāpannacitto sammādiṭṭhi. iti kho vāseṭṭhā, ye' me dhammā kusalā kusalasaṅkhātā anavajjā anavajjasaṅkhātā sevitabbā sevitabbasaṅkhātā alamariyā alamariyasaṅkhātā sukkā sukkavipākā viññuppasatthā, khattiye pi te vāseṭṭhā idhekacce sandissanti. brāhmaṇo pi kho vāseṭṭhā, -pe- vesso pi kho vāseṭṭhā -pe- suddo pi kho vāseṭṭhā idhekacco pāṇātipātā paṭivirato hoti -pe- anabhijjhālu abyāpannacitto sammādiṭṭhi. iti kho vāseṭṭhā, ye'me dhammā kusalā kusalasaṅkhātā anavajjā anavajjasaṅkhātā sevitabbā sevitabbasaṅkhātā alamariyā alama-

riyasaṅkhātā sukkā sukkavipākā viññuppasatthā,1 suddepi te idhekacce sandissanti.

7. imesu kho vāseṭṭhā, catusu vaṇṇesu evaṃ ubhayavokiṇṇesu vattamānesu kaṇhasukkesu dhammesu viññugarahitesu ceva viññuppasatthesu ca. yadettha brāhmaṇā evamāhaṃsu: brāhmaṇo'va seṭṭho vaṇṇo hīnā aññe vaṇṇā. brāhmaṇo'va sukko vaṇṇo kaṇhā aññe vaṇṇā, brāhmaṇā'va sujjhanti no abrāhmaṇā, brāhmaṇā'va brahmuno puttā orasā mukhato jātā brahmajā brahmanimmitā brahmadāyādā"ti. taṃ tesaṃ viññū nānujānanti. taṃ kissa hetu? imesaṃ hi vāseṭṭhā, catunnaṃ vaṇṇānaṃ yo hoti bhikkhu arahaṃ khīṇāsavo vusitavā katakaraṇīyo ohitabhāro anuppattasadattho parikkhīṇabhavasaṃyojano sammadaññāvimutto, so nesaṃ2 aggamakkhāyati. dhammeneva no adhammena. dhammo hi vāseṭṭhā seṭṭho janetasmiṃ diṭṭhe ceva dhamme abhisamparāyeca3.

8. tadamināpetaṃ vāseṭṭhā, pariyāyena veditabbaṃ yathā dhammova seṭṭho janetasmiṃ diṭṭhe ceva dhamme abhisamparāye1ca. jānāti kho pana vāseṭṭhā, rājā pasenadi kosalo "samaṇo gotamo anuttaro sakyakulā pabbajito"ti. sakyā kho pana vāseṭṭhā, rañño pasenadino kosalassa anantarā anuyuttā bhavanti. karonti kho vāseṭṭhā, sakyā rañño pasenadimhi kosale nipaccakāraṃ abhivādanaṃ paccuṭṭhānaṃ añjalikammaṃ sāmīcikammaṃ. iti kho vāseṭṭhā, yaṃ karonti sakyā rañño pasenadimhi kosale nipaccakāraṃ abhivādanaṃ paccuṭṭhānaṃ añjalikammaṃ sāmīcikammaṃ, karoti taṃ

rājā pasenadi kosalo tathāgate nipaccakāraṃ abhivādanaṃ paccuṭṭhānaṃ añjalikammaṃ sāmīcikammaṃ. nanu2 ‘sujāto samaṇo gotamo, dujjāto3’hamasmi, balavā samaṇo gotamo dubbalo’hamasmi, pāsādiko samaṇo gotamo dubbaṇṇo’hamasmi, mahesakkho samaṇo gotamo, appesakkho’ hamasmī”ti. atha kho naṃ dhammaṃ yeva sakkaronto dhammaṃ garukaronto dhammaṃ mānento dhammaṃ pūjento dhammaṃ apacāyamāno evaṃ rājā pasenadi kosalo tathāgate nipaccakāraṃ karoti abhivādanaṃ paccuṭṭhānaṃ añjalikammaṃ sāmīcikammaṃ.

9. iminā’pi kho etaṃ vāseṭṭhā, pariyāyena veditabbaṃ yathā dhammo’va seṭṭho jane’tasmiṃ diṭṭhe ceva dhamme abhisamparāye1ca. tumhe khvattha vāseṭṭhā nānājaccā nānānāmā nānāgottā nānākulā agārasmā anagāriyaṃ pabbajitā. ‘ke tumhe?’ti puṭṭhā samānā, ‘samaṇā sakyaputtiyamhā’ti paṭijānātha. yassa kho panassa vāseṭṭhā, tathāgate saddhā niviṭṭhā mūlajātā patiṭṭhitā daḷhā asaṃhāriyā4 samaṇena vā brāhmaṇena vā devena vā mārena vā brahmunā vā kenaci vā lokasmiṃ, tassetaṃ kallaṃ vacanāya: bhagavato’mhi putto oraso mukhato jāto dhammajo dhammanimmito dhammadāyādo’ti. taṃ kissa hetu? tathāgatassa hetaṃ vāseṭṭhā adhivacanaṃ dhammakāyo iti pi, brahmakāyo iti pi, dhammabhūto iti pi, brahmabhūto iti pi.